

Sygn. akt III CNP 24/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M. M.
przeciwko A. K., komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym
W K. – A. D.
o ochronę posiadania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 1 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi powódki
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 14 lutego 2014 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odrzuca skargę w zakresie, w jakim została oparta na podstawie naruszenia art. 233 k.p.c.;**
- 2. w pozostałym zakresie odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił powództwo M. M. skierowane przeciwko A. K. i Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w K. A. D. o ochronę posiadania lokalu mieszkalnego nr [x] położonego w K. przy ul. L., z którego została eksmitowana. Apelację powódki oddalił Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 14 lutego 2014 r.

Sądy obu instancji uznały, iż nie doszło do samowolnego naruszenia przez pozwanych posiadania powódki, gdyż została ona eksmitowana z tego lokalu w oparciu o prawomocny tytuł wykonawczy. W związku z tym zachowanie pozwanej A. K. jako wierzycielki i pozwanego A. D. jako Komornika Sądowego było działaniem w granicach prawa. W toku czynności egzekucyjnych nie zostały naruszone przepisy, które miały zastosowanie ze względu na podlegający przymusowemu wykonaniu obowiązek powódki jako dłużniczki w stosunku do pozwanej. Powódka każdą czynność egzekucyjną Komornika Sądowego kwestionowała w drodze przysługujących jej środków prawnych. Sąd drugiej instancji odniósł się także do zarzutu powódki opartego na przepisie art. 5 k.c., wskazując, że może on być środkiem obrony, a nie wyłączną podstawą dochodzenia roszczeń.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, powódka zakwestionowała w całości wyrok Sądu Okręgowego z dnia 14 lutego 2014 r. i domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem tego wyroku.

Skargę oparła na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 344 § 1 k.c. w zw. z art. 5 k.c. oraz naruszenia prawa procesowego tj. art. 227 k.p.c., art. 217 k.p.c. i art. 233 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.).

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego niezgodność z prawem orzeczenia rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Tylko w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Istotą władzy sądowniczej jest orzekanie w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od wewnętrznego przekonania sędziego oraz jego swobody w ocenie praw i faktów stanowiących przedmiot sporu. Treść orzeczenia jak wspomniano wyżej zależy również od wyników wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, i przyjętych metod. W związku z tym może istnieć wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy cechuje subiektywizm (zob. uzasadnienia do wyroków Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r. I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 31 marca 2006 r. IV CNP 25/05, OSNC, nr 1, poz. 17, z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06 nie publ., z dnia 13 maja 2009 r. IV CNP 122/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r. IV CNP 116/08 nie publ.).

Celem wstępnej selekcji w odniesieniu do tego rodzaju środka, przewidzianej w art. 424⁹ k.p.c., jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, które bez konieczności wnikliwej analizy prawnej powinny być oddalone. Oczywista bezzasadność skargi, jako kryterium dozwolonego wyłączenia zachodzi, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Ocena taka powinna nasuwać się sama, bez konieczności szczególnego badania sprawy. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega na antycypowaniu niejako roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie

szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14, nie publ.).

Powódka podstawę naruszenia prawa procesowego oparła częściowo na zarzucie uchybienia art. 233 k.p.c. Zgodnie z art. 424⁴ zd. 2 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W związku z tym w tej części skarga podlega jako niedopuszczalna odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 r., V CNP 30/13, nie publ.).

W pozostałym zakresie skarga jest oczywiście bezzasadna.

Wykluczenie przez Sąd Okręgowy zastosowania art. 5 k.c. jako podstawy dochodzenia przez powódkę roszczenia o ochronę posiadania w żadnym razie - w świetle ugruntowanego orzecznictwa i poglądów piśmiennictwa prawniczego - nie stanowi naruszenia prawa materialnego. Także zarzut oparty na podstawie naruszenia prawa procesowego (z wyłączeniem art. 233 k.p.c.), którym powódka zmierzała do zakwestionowania stanu lokalu zastępczego - jako okoliczności wykluczającej eksmisję, czyni jej skargę oczywiście bezzasadną, w sytuacji, gdy czynności egzekucyjne Komornika Sądowego były poddane kontroli Sądu na skutek wnoszonych przez powódkę środków zaskarżenia.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania w części, w jakiej nie została odrzucona.